

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs
generalforsamling
tirsdag den 2. december 1952.

(Referat.)

(Fortsat.)

5. *Oplysningsarbejdet.*

A. *Forlagsvirksomheden.*

Herom udtalte professor *Axel Pedersen*:

Der skrives jævnligt i aviserne om de vanskelige forhold for udgivelse og salg af bøger. Vor forlagsvirksomhed har imidlertid intet særligt at klage over i så henseende, idet vort salg i det sidste år er steget med ca. 50 000 kr., skønt antallet af nyudgivelser har været beskedent. Der er imidlertid navnlig i sommeren 1951 trykt mange nye oplag, og de højere priser på papir har naturligvis medvirket til omsætningsstigningen.

Nyudgivelser siden sidste generalforsamling.

1. *K. M. Andersen*: Foderplaner for svin. (32 sider, kr. 2,25).
2. *Holger Munk*: Hesten i Sydsjælland gennem 200 Aar. (171 sider, kr. 21,00).
3. 4 nye skemaer til brug ved foderplanlægning for køer, ungvæg og svin; a) Budgetlægningskema for vinterfodringen, b) Foderplanskema for køer og ungvæg, c) Foderplanskema for køer og svin, d) Staldtavle for svin. (0,15—0,30 øre pr. stk.).
4. *Johs. Ridder*: Landbrugets Produktionsøkonomi og Driftsforhold. (160 sider, kr. 10,50 indb., 8,50 heftet).
5. *Math. Nissen*: Heste-Nyt (Tillæg til Hesten i Avl og Brug). (36 sider, kr. 2,25).
6. *L. Lauridsen*: Fodermester-Nyt (Tillæg til Fodermesterbogen). (48 sider, kr. 3,00).

Opretryk af bøger siden sidste generalforsamling.

1. *J. Bælum* m. fl.: Fjerkræavl og Fjerkræhold. (160 sider, kr. 10,00).
2. *Tage Andersen* m. fl.: Lommebog for Fodermestre og Besætningsjere. (Størrelserne A—C og I—N, kr. 4,75 til 8,50).

3. *Johs. Dons Christensen*: Gødningslære. (Grundbog for det landbrugsfaglige oplysningsarbejde). (146 sider, kr. 3,25).
4. *P. S. Østergaard*: Foderplaner for malkekøer. (20 sider, kr. 1,00).

I vinterens løb ventes at udkomme:

Ny udgave af *Ensilering og Ensilage*.

Ny udgave af *Erhvervsfrugtavl*.

En ny bog: *Forbedring af staldbygninger (Isolation og ventilation)* skrevet af *P. Becher* og *Vagn Korsgaard*, Statens Byggeforskningsinstitut. (44 sider, kr. 2,00).

»Rodfrugternes Sygdomme og Skadedyr« samt »Vitaminer og Mineralstoffer« er begge fornylig meldt udsolgt, men nye oplag er ikke under forberedelse.

Hovedparten af Landhusholdningsselskabets bøger sælges fortsat direkte fra forlaget, men bøgerne fås som bekendt også gennem brugsforeningerne. I henhold til fremkomne bladmeddelelser ser det ud til, at den snart tiårige strid mellem Det danske Forlag og boghandelen, som har medført, at Landhusholdningsselskabets bøger ikke fås gennem boghandelen, nu er nær sin afslutning. Den rabat på 20 pct. på alle bogkøb, der gives til selskabets medlemmer, vil dog fortsat kun kunne opnås ved direkte køb hos selskabet.

Konsulent *L. P. Hansen* udtalte i tilslutning til beretningen, at han var glad for de skemaer, der var udarbejdet til brug ved foderplanlægningen. Det er et felt, hvor der trænges til meget mere oplysning, men hvordan går det med brugen af dem? Der har været anmeldelser af dem, men bliver der gjort nok for at sprede kendskab til dem, f. eks. gennem kontrolassistenterne?

Kontorchef *Axel Nielsen* oplyste, at skemaerne var udsendt på sædvanlig måde og endvidere et eksemplar til konsulenterne og de landøkonomiske foreninger. De var trykt i 5000 eksemplarer, og flere af dem er nu ved at være udsolgt og skal genoptrykkes.

Konsulent *L. P. Hansen* bemærkede, at antallet ikke forekom påfaldende stort og mente, at der burde propageres noget mere i radio og presse.

Kontorchef *Axel Nielsen* svarede, at salgsomkostningerne for skemaer af denne art, der koster 15—30 øre pr. stk., er forholdsvis alt for store, når de skal sælges enkeltvis eller i småpartier. Faktisk burde de sælges på den måde, at konsulenterne havde liggende et større antal.

B. Kursusaafdelingen.

Kontorchef *Axel Nielsen*:

Det forløbne år har ligesom de to nærmest foregående været præget af, at Landhusholdningsselskabet efter de store tab i 1948—49 måtte indskrænke virksomheden for at spare. Elevtallet har ligget nede på nogle få hundrede, og økonomien har nogenlunde kunnet hvile i sig selv.

I dette år er der imidlertid sket en væsentlig ændring heri. For det første har Landhusholdningsselskabet nu nogenlunde overvundet følgerne af de store tab i 1948—49 og kan atter tillade sig at ofre noget på brevscolevirksomheden. For det andet har vi af tipsmidlerne modtaget et tilskud på 20 000 kr. til at komme i gang for igen. Den 6. november i år »lagde skolen ud påny«, som der stod i annoncerne. Vi har i sommerens løb fået skrevet supplerende breve til de kursus, der trængte dertil, således at alle skulle være nogenlunde à jourførte, og samtidig har vi i løbet af de sidste 1½ år eksperimenteret med formen for undervisningen. Vi er kommet til det resultat, at den rette form for os er den »måneds-kursusordning«, som vi nu er gået i gang med. Vore kursus er opdelt i fem forskellige faggrupper, og formedelst 10,00 kr. pr. måned kan enhver gennemgå hvilke kursus og lige så mange kursus, som vedkommende kan overkomme.

Det er endnu for tidligt at sige noget om, hvorledes denne nye start vil forløbe, og hvor stor tilslutning brevscole vil få under den nye undervisningsform, men ud fra de erfaringer, vi har gjort i de foregående år, mener vi, at der kan tilbydes megen billig undervisning ad denne vej, og at det er en for eleverne mere tilfredsstillende undervisningsform end den tidligere anvendte.

C. Samvirksomheden.

a) Kursus for konsulenter m. fl.

Professor *Axel Pedersen*:

Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde har i år afholdt 2 kursus. Det første afholdtes på universitetet i Aarhus i dagene 24.—26. april og omhandlede *ernæringslære*. Det var planlagt efter opfordring af Foreningen af danske Husholdningslærerinder. Der var ialt mødt ca. 100 deltagere.

Det andet afholdtes på Lyngby Landboskole i dagene 21.—27. september. Emnet var *undervisningspædagogik og tilrettelæggelse af ungdomsarbejde*. Kursuset var især planlagt for landbrugslærere og ungdomskonsulenter. Tilslutningen var talmæssigt mindre end ved det foregående kursus, idet der kun var ca. 40 deltagere. Imidlertid blev det et udbytterigt kursus, idet det i nogen grad var tilrettelagt således, at øvelser efter inddeling i hold på 6—8 deltagere indgik som led i undervisningen.

Det var første gang, der afholdtes et kursus af denne art, og det blev under kursuset fremhævet, at der er et stort behov for kursus for de, der leder det landbrugsfaglige ungdomsarbejde, og det henstilledes til samvirksomheden at søge tilsvarende kursus gennemført også til næste år og med en endnu større vægt lagt på øvelser og deltagerens selvarbejde i hold, således som det forsøgsvis var praktiseret i år.

Ved henvendelse til undervisningsministeriet havde Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde opnået et tilskud til kursuset afholdelse på 3 600 kr., således at deltagerne, hvoraf adskillige var ganske unge konsulenter eller vordende landbrugslærere, fik dækning for deres udgifter til rejse og ophold på skolen.

Konsulent *L. P. Hansen* henstillede, at man ved afholdelse af tilsvarende kursus som det på Lyngby Landboskole ændrede titlen *undervisningspædagogik* til f. eks. *undervisningsmetoder* el. lign. — Toges til efterretning.

b) Landbrugets oplysningstjeneste.

Herom udtalte kontorchef *Axel Nielsen* bl. a.:

Foruden samvirksomhedens ovenfor omtalte kursusvirksomhed og forlagets og brevskolens indsats for at sprede landbrugsfaglig oplysning er der mange andre felter indenfor det landbrugsfaglige oplysningsarbejde, hvor samvirksomheden og Landhusholdningsselskabet gerne ville have gjort en større indsats, end det har været muligt.

Spørgsmålet om tilvejebringelse af de nødvendige midler hertil er den første og største vanskelighed, der melder sig. Dernæst savnes et nøjere samarbejde mellem alle, der arbejder med det landbrugsfaglige oplysningsarbejde: i landboforeninger, husmandsforeninger, Landhusholdningsselskabet, samvirksomheden, Landsudvalget for landøkonomisk Ungdomsarbejde o. m. a.

I det forslag til etablering af en »Landbrugets Oplysningstjeneste« (udarbejdet af konsulent *K. M. Andersen* og kontorchef *Axel Nielsen*), som nu er ved at fremkomme som Marshall-rapport, men som i lang tid har været fremme under drøftelserne af, hvad der fra dansk landbrugs side kunne gennemføres af produktionsfremmende foranstaltninger på basis af Marshall-midler (Counterpart-fonden og andre midler), peges på en række forskellige områder, hvor en indsats er påkrævet.

Forslaget om en Landbrugets Oplysningstjeneste omfatter 10 arbejdsopgaver:

1. Forslag om en omfattende *kursusvirksomhed* for alle landbrugets rådgivere: konsulenter, landbrugslærere, havebrugskonsulenter og -lærere, husholdningskonsulenter og -lærerinder.

2. Forslag om oprettelse af en *nyhedstjeneste*, der skulle have som opgave at hjembringe, bearbejde og siden sprede forsøgsresultater og andre landbrugsnyheder fra udlandet.

3. Forslag om etablering af en *presse-service* beregnet særlig for provinsdagbladene, de mindre landbrugs-fagblade, tidsskrifter etc.

4. Forslag om en *nyordning af produktion og distribution af landbrugsfilm* efter samme retningslinier som i Sverige.

5. Forslag om en udvidet *radiotjeneste*. Der foreslås ansat en særlig programsekretær for landbrug i statsradiofonien, samtidig med, at »nyhedsredaktøren« (se pkt. 2) eller dennes sekretær gør en indsats for at skaffe godt stof. Der foreslås »Aktuelt for landbruget« som de sidste 5 min. af »Aktuelt kvarter«, alene på program I.

6. Forslag om en *videreførelse og udbygning af lysbilledtjenesten*. Konsulentforeningens og Landbrugslærerforeningens lysbilledudvalgs virksomhed foreslås (i forståelse med direktør *Bakman*) overført til oplysningskontoret.

7. Forslag om oprettelse af et *billedarkiv*. Til brug for landbrugsskribenter, blade o. a. foreslås som en slags biprodukt fra films- og lysbilledarbejdet oprettet et emnevis ordnet billedarkiv.

8. Forslag om *udgivelse af små-publikationer og gratis-publikationer*. Ved siden af LHS-bøgerne er der brug for en serie små-publikationer, evt. også en serie gratis-publikationer.

9. *Forslag om etablering af en udstillings-service*. Til cirkulation ved møder, udstillinger, generalforsamlinger, mindre dyrskuer m. v. foreslås fremstillet små »vandreudstillinger«, som gratis eller for lav betaling kan stilles til rådighed for foreninger.

10. Forslag om *fremstilling af undervisningsmateriale*. En tilsvarende virksomhed m. h. t. præparater, skemaer, tavler etc., som allerede eksisterer for bøger og lysbilleder.

Ledelse. Der foreslås nedsat et »Fællesudvalget for oplysningsarbejde«, der skulle fungere som en slags repræsentantskab, idet der til udvalgets møder yderligere skulle indbydes sekretærerne fra Statens planteavlssudvalg, Statens husdyrbrugsudvalg m. fl. — Den egentlige ledelse skulle være et 5—7 mands forretningsudvalg sammen med udvalgets sekretariat.

Oplysningskontoret. I dette sekretariat skulle en leder plus antagelig 4—5 assistenter eller afdelingsledere dels ved egen arbejdskraft, dels i samarbejde med andre søge at løse de ovenfor skitse-rede arbejdsopgaver (+ hvad der senere måtte komme til).

For samvirksomheden såvel som for Landhusholdningsselskabet er dette forslag af den største interesse. Vi har allerede længe haft et betydeligt arbejde i gang indenfor de under punkterne 1 og 8 nævnte arbejdsopgaver, ligesom vi efter økonomisk evne også har interesseret os for punkt 10.

Såfremt forslaget om Landbrugets oplysningstjeneste helt eller delvis gennemføres, håber vi, og regner vi med, at det vil ske i forståelse og godt samarbejde mellem selskabet, samvirksomheden og de landøkonomiske foreninger, således at den foreslåede oplysningstjeneste ikke alene kan tage nye arbejdsopgaver op, men også skabe samling om alt det igangværende.

Konsulent *L. P. Hansen* spurgte, hvordan det ligger med planernes realisation. Der arbejdes også andre steder med lignende planer, bl. a. vistnok i det af landbrugsministeriet nedsatte udvalg angående konsulentordningen. Kan konsulent *H. K. Olsen*, der er medlem af dette udvalg, ikke give lidt oplysninger om mulighederne for at få ført planen om en Landbrugets oplysningstjeneste ud i livet?

Konsulent *H. K. Olsen* bemærkede hertil, at det nedsatte udvalg er opmærksom på problemerne og har drøftet et udkast, der nogenlunde følger de retningslinier, der her er blevet skitseret. Hvis pengene til det kan skaffes, findes også nok formen for opgavens løsning.

Professor *Axel Pedersen* pegede på, at der i de senere år er foregået en stærk udvikling af forsknings- og oplysningsarbejdet i alle de vigtigste landbrugslande verden over. Der kan ikke være tvivl om, at dette vil få væsentlig indflydelse på landbrugets produktion og økonomi i de enkelte lande. Udviklingen i det hjemlige forsknings- og oplysningsarbejde har næppe i de senere år holdt trit med udviklingen i de fleste andre lande, og skal vi bevare den hidtidige landbrugsfaglige placering i forhold til udlandet, er det nødvendigt, at vi gør en energisk indsats for udvikling og rationalisering af forsknings- og oplysningsarbejdet. I oplysningsarbejdet, som vi her særlig har beskæftiget os med, vil en vis centralisering formentlig være hensigtsmæssig, og det må håbes, at alle de interesserede parter kan mødes i et samarbejde om at tilrettelægge og udvikle oplysningsarbejdet således, at det kan tjene den fremtidige udvikling bedst muligt.

Sekretær *Karl Madsen* glædede sig over professor *Axel Pedersens* syn på oplysningsarbejdet og dets betydning. Det er nemlig rigtigt, at vi også i udlandet kan hente fornyelse og forbedringer i vort oplysningsarbejde, og vi skal heller ikke føle os for sikre i konkurrencen. Men pengene til dette oplysningsarbejde kan kun komme fra staten. Organisationerne har nok med at fremskaffe det, der medgår til konsulentvirksomheden.

Kontorchef *Axel Nielsen* sluttede diskussionen med som svar på en bemærkning om, at landbruget ikke burde gå til staten, hvis det kunne undgås, at understrege, at oplysningsarbejde, der tager sigte på at gøre danske landmænd dygtigere end deres udenlandske kolleger, er så værdifuldt for hele samfundet, at landbruget ikke behøver at have dårlig samvittighed i anledning af støtte hertil.

(Sluttes.)

Vejrforholdene i december måned 1952.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

December 1952 havde overvejende vinde fra syd med noget under normal varme og ligeså en del under normal nedbør. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 44 mm mod normalt 58 mm, d. v. s. 24 pct. for lidt. Beregnet med hensyntagen til størrelsen af det område, hver nedbørstation »dækker«, det såkaldte »fladetro« gennemsnit, er nedbørmængden opgjort til 42,6 mm mod normalt 59,5 mm eller 28 pct. under det normale. Temperaturen landsgennemsnit, der for december er 1,6 °, blev 0,7 ° under normalen.

I månedens begyndelse var temperatursvingningerne ret store. København og Tarm havde ingen varme døgn, men henholdsvis 21 og 20 med middeltemperatur under det normale. Heraf var i København 4 og i Tarm 2 af døgnene det, man i meteorologisk henseende kalder *kolde*, i Tarm var det ene endog *meget koldt* (9,3 ° under normaltemperaturen).

Stationernes højeste temperaturer indtraf i Jylland navnlig den 8., 9. og 11., på Øerne den 8.—9. og 24.—25., hvor temperaturen nåede op på 4—6½ °. De laveste temperaturer forekom især i månedens begyndelse, hvor 7—10 ° frost var almindelig i Jylland og 6—8 ° frost på Øerne. Mange steder ved kysterne og på de mindre øer var de laveste temperaturer kun 2—3 ° frost, og Tyborøn kom ikke under ÷ 1,8 °.

Middeltemperaturen var over det meste af landet $0-1^{\circ}$. Varmest var der i Tyborøn med $2,6^{\circ}$ og koldest i Grib Skov med en middeltemperatur på kun $\div 0,3^{\circ}$. Gennemsnittet for hele landet blev $0,9^{\circ}$.

Månedens absolut højeste temperatur, $7,2^{\circ}$, målt i Thisted den 9., og den absolut laveste, $\div 12,8^{\circ}$, aflæstes ved Løndal den 2. Frostdagenes antal blev i gennemsnit for Jylland-Øerne 19,2 mod normalt 16. De fordelte sig med 19,7 i Jylland, 18,7 på Øerne og 15,4 på Bornholm.

En opgørelse for kalenderåret viser, at middeltemperaturens landsgennemsnit blev $7,3^{\circ}$ mod normalt $7,5^{\circ}$, og 1952 er det første år siden 1942 med under normal middeltemperatur. Frostdagenes antal er opgjort til 103 mod normalt 95.

Af nedbør fik i gennemsnit Jylland 43,7 mm, Øerne 40,1 mm og Bornholm 54,2 mm, d. v. s. henholdsvis 31, 22 og 0 pct. under det normale. Jylland-Øerne havde hver kun 5—6 så godt som nedbørfri døgn, hvorimod Bornholm, trods den større nedbørmængde, havde 9 døgn uden egentlig nedbør. Kun den 1. og tildels den 7. var nedbørfri landet over. Nedbøren var størst på Bornholm samt i landets sydlige og vestlige egne. Af større landsdele lå Fyn lavest med kun 36,0 mm.

Nedbørens afvigelse fra normalen.

		Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring	amt	45	55	$\div 18$
Thisted	»	49	71	$\div 31$
Aalborg	»	33	55	$\div 40$
Viborg	»	38	60	$\div 37$
Randers	»	27	55	$\div 51$
Aarhus	»	35	61	$\div 43$
Vejle	»	48	66	$\div 27$
Ringkøbing	»	52	69	$\div 25$
Ribe	»	51	69	$\div 26$
Sønderjylland		52	67	$\div 22$
Odense	amt	32	55	$\div 42$
Svendborg	»	41	57	$\div 28$
Langeland		36	51	$\div 29$
Samsø		24	47	$\div 49$
Holbæk	amt	30	46	$\div 35$
Sorø	»	37	48	$\div 23$
Frederiksborg	»	42	51	$\div 18$
Københavns	»	38	52	$\div 27$
Præstø	»	51	51	0
Maribo	»	51	51	0
Bornholm		54	54	0

Den højeste månedssum for nedbør havde Aakirkeby med 70,7 mm, den laveste på Røsnæs med 14,1 mm. Størst nedbør i et døgn, 17,6 mm, målt den 18. i Vejle.

For kalenderåret 1952 blev nedbørens landsgennemsnit 681 mm mod normalt 626 mm.

Nedbørdagenes antal blev i gennemsnit 18, normalt 15, varierende fra 20 i Hjørring, Viborg og Ribe amter til 15 på Samsø. Der var snedække over det meste af landet i dagene 17.—27. og mere spredt den 30.—31. Snedagenes hyppighed var i gennemsnit for Jylland 7,6, Øerne 9,2 og Bornholm 8,3.

Tåge forekom ved 24 fyr gennemsnitlig 12 dage, normalt 9, og den var hyppigst i Jylland. Torden hørtes på ialt 3 dage, normalt 4. Soltimernes antal blev for Jylland-Øerne kun 17 mod de normale 29. Det varierede fra 28 på Bornholm til kun 12 ved Aarhus Observatorium.

December blev i modsætning til det foregående år en rigtig vintermåned, der vanskeliggjorde eller standsede for længere tid alt markarbejde. Kun de færreste landmænd kunne ved årets udgang melde færdig, dels fordi arbejdet var sinket stærkt af det dårlige vejr i de foregående måneder, og dels fordi vinteren nu satte ind og hindrede dets fuldførelse på et tidspunkt, hvor endnu adskillige roer stod i jorden og ventede på at blive bjærget.

Mindre meddelelser.

Pas på kyllingerne de første leveuger.

Meddelelse fra Landsudvalget for Fjerkræavlen, udarbejdet af forsøgsleder, dyrlæge H. E. Marthedal.

Hvert år i kyllingesæsonen dør der alt for mange kyllinger, og tilsyneladende er det ligegyldigt, om kyllingerne er blevet rigtigt fodret. Det er derfor ganske naturligt, at folk regner med, at den store dødelighed i de første 2—3 leveuger skyldes smitte eller infektion. Men det faktiske forhold er uden tvivl, at i langt den overvejende del af tilfældene står dødsfaldene ikke i forbindelse med nogen smitsom lidelse, men skyldes uhensigtsmæssig fodring eller mangler ved pasningen og de hygiejniske forhold. I alle tilfælde medfører manglerne en nedsættelse af kyllingernes livskraft.

Af forhold, der indvirker på kyllingernes levedygtighed, må nævnes hønernes fodring og pasning i rugesæsonen. Det er velkendt, at foderets indhold af vitaminer (A, B, D m. fl.) til de æglæggende høns er af stor betydning for at få sunde kyllinger. Hel eller

delvis mangel på et eller flere vitaminer nedsætter kyllingernes modstandskraft, hvilket let fører til, at der efter klækningen indtræder en standsning af væksten, og under tiltagende afmagring kan kyllingerne endog dø i stort antal.

Foderets sammensætning og indhold af mineralstoffer er også meget vigtig, ligesom store svingninger i temperatur og luftfugtighed under rugningen undertiden kan virke skadeligt på fostrenes udvikling.

Kyllingernes pasning og pleje efter klækningen er af meget stor betydning. Man må i god tid inden modtagningen af kyllingerne sørge for, at kyllingemoderen er opvarmet til en passende temperatur. I den kolde årstid er det tillige nødvendigt, at rummet, i hvilket kyllingemoderen er anbragt, er opvarmet til mindst 15 ° C. Undlader man dette, kan det let medføre, at kyllingemoderen afgiver for megen varme til omgivelserne og følgelig ikke kan holde en passende temperatur. Resultatet bliver, at kyllingerne i løbet af få dage begynder at dø.

Dårlig ventilation er ligeledes en hyppig årsag til meget store tab. Det forekommer ofte på steder, hvor man vil forsøge opdræt i stor stil. Her er man tilbøjelig til at overfylde husene, hvilket kan medføre mangelfuld ventilation.

Alle disse forhold medfører, at kyllingernes modstandskraft nedbrydes, så de trives dårligt eller dør i massevis enten af forkølelse, tarmbetændelse eller simpelthen af afkræftelse.

Foruden de her nævnte mere almindelige årsager findes naturligvis også smitsomme sygdomme, f. eks. smitsom kyllingediarrhoe, fjerkraesalmonellose m. m., som selvfølgelig ikke må undervurderes.

Konklusionen af dette er, at den overvejende dødelighed blandt kyllingerne i de første 2—3 leveuger ikke skyldes smitsomme sygdomme, men hovedsagelig står i forbindelse med hønernes ernæring, fejl ved rugningen, kyllingernes fodring og pasning, specielt dog med temperatur- og ventilationsforholdene.

Landhusholdningsselskabets fodermesteruddannelse.

Til 1. maj antages elever til den af Landhusholdningsselskabet iværksatte uddannelse af fodermestre. Uddannelsen har til formål at give de elever, der antages, en grundig praktisk og teoretisk oplæring i kvægets fodring, røgt og pleje, med særligt henblik på en forberedelse til selvstændige stillinger som kvægbrugsledere eller fodermestre ved større eller mindre besætninger.

Nærmere oplysninger om uddannelsen, reglerne for denne samt lærestedsfortegnelse fås fra Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Landvæsensuddannelse.

Til 1. maj antages elever til en 3-årig landmandsuddannelse på bønderbrug og/eller på større gårde samt til arbejdslederuddannelsen. Uddannelsen på bønderbrug foregår i visse egne af landet i samarbejde med landbo- og husmandsforeningerne samt foreningerne af unge landmænd.

Nærmere oplysninger om uddannelsen samt fortegnelse over læresteder fås fra Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Kapitelstaksterne for året 1952.

Kapitelstakstkredse (ældre stifter)	Kr. pr. 100 kg				Kr. pr. gl. dansk tønde			
	Rug	Byg	Havre	Hvede	Rug	Byg	Havre	Hvede
1. Sjællands stift (undtagen Bornholm)	51,79	50,38	42,10	51,74	50,06	46,25	29,39	54,19
2. Bornholm	51,70	49,08	42,63	—	49,60	45,08	29,36	—
3. Lolland-Falsters stift....	52,00	51,69	43,10	52,00	50,32	47,47	31,09	54,57
4. Fyns stift	51,70	50,37	43,21	51,61	50,02	46,26	30,17	54,04
5. Aarhus stift	51,67	50,59	42,12	—	49,63	46,31	29,34	—
6. Aalborg stift	51,45	50,55	42,32	—	49,31	46,43	29,38	—
7. Viborg stift	51,27	49,95	41,00	—	49,61	45,87	28,07	—
Ribe stift:								
8. Vejle amt	52,00	50,00	42,00	—	50,32	45,92	29,16	—
9. Ringkøbing amt	52,00	50,67	42,00	—	50,32	46,54	29,27	—
10. Ribe amt	51,50	51,70	43,17	—	49,27	47,48	30,09	—
Sønderjydske amter:								
11. Haderslev amt	51,43	49,25	40,55	51,35	49,34	44,56	28,37	53,34
12. Aabenraa amtsrådsreds.	50,20	49,70	41,00	50,80	46,10	44,01	28,58	51,65
13. Sønderborg amtsrådskr.	50,30	49,60	41,20	50,90	46,33	43,93	28,72	51,89
14. Tønder amt	52,00	49,78	40,62	—	50,32	45,72	28,31	—
Gnst. for samtl. kredse..	51,50	50,24	41,93	51,40	49,32	45,84	29,24	53,28

Udkomne bøger.

. 263. beretning fra forsøgslaboratoriet. Afkomsprøver med tyre. VII. Ved K. Hansen. Statistiske analyser af ydelsestallene ved P. S. Østergaard. Udgivet af Statens Husdyrbrugsudvalg. 152 sider. (Kbhvn. 1953).

Beretning om Landsudvalget for Fjerkræavlens konkurrence mellem hele hønsehold og konkurrence mellem kalkun-, gåse- og andehold 1951—52. Udarbejdet af David Davidsen, konsulent. 30 sider. (Kbhvn. 1952).

Landbrugets prisforhold i januar måned 1953.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1951		1952			1953
	Hele året	Decbr. måned	Jan. måned	Hele året	Decbr. måned	Jan. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk ab mejeri	34,44	37,37	37,37	38,06	41,50	42,52
Smør	559	600	550	618	650	674
Ost, 45 pct.	360	362	600	391	407	409
do. 20 "	243	253	256	264	—	280
Æg	344	453	412	383	444	399
Slagterisvin, sl. v.	425	450	450	447	422	426
Slagtekøer, 1. kl., lev. v. ¹⁾	194	207	198	181	163	158
Stude og kvier, 1. kl., lev. v. ¹⁾ ..	243	252	247	229	208	212
Smågrise, Køge, kr. pr. stk. ...	85	96	99	104	83	92
Kælvkøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1264	—	—	1413	—	—
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1545	1450	1400	1688	1525	1500
Hvede ²⁾	58,90	51,50	52,00	52,61	53,38	53,88
Rug ²⁾	59,79	51,50	52,00	52,61	53,38	53,88
Byg	64,82	71,06	71,00	61,88	56,44	52,95
Havre	63,65	69,56	66,63	50,70	45,00	43,05
Hø	23,59	22,00	22,80	24,10	21,00	21,00
Kartofler, sælgers st., Sjælland	22,46	22,00	22,00	19,74	17,00	17,25
Fodersukkerroefrø	266	370	385	316	285	285
Kålroefrø	155	160	163	164	163	160
Halvsildig rødkløverfrø	726	740	733	764	900	860
Hvidkløverfrø	873	770	765	644	613	588
Hundegræsfrø	299	240	270	253	260	258
Alm. rajgræsfrø, tidlig	155	138	148	123	115	113
Ital. rajgræsfrø	147	138	148	122	118	110
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	64,92	71,50	75,50	70,39	67,50	67,50
Solsikkekager	63,92	70,50	74,50	69,39	66,50	66,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,99	27,30	27,55	27,91	27,25	27,50
18 pct. superfosfat	18,46	22,20	22,35	21,08	20,45	20,60
40 pct. kaligødning	23,09	22,05	22,30	22,05	22,05	22,30

1) Notering for kreaturer til eksport.

2) Fra og med august 1951 = afliveringspris + lagringstillæg. Korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1951		1952			1953
	Hele året	Decbr. måned	Jan. måned	Hele året	Decbr. måned	Jan. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk.....	328	356	356	362	395	405
Smør	267	287	287	296	311	322
Ost, 20 pct.	426	444	449	463	—	491
Æg	292	384	349	325	376	338
Slagterisvin	438	464	464	461	435	439
Slagtekøer, 1. kl.	334	357	341	312	281	272
Stude og kvier, 1. kl.	398	413	405	375	341	348
Unge heste, Odense	210	197	190	229	207	204
Hvede	426	373	376	381	386	390
Rug.....	501	432	436	441	447	452
Byg	503	552	551	480	438	411
Havre	528	577	552	420	373	357
Hø.....	343	320	332	351	306	306
Kartofler.....	599	587	587	526	453	460
Landbrugsprodukter ialt	342	368	363	356	356	358
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager.....	442	487	514	479	460	460
Solsikkekager	496	547	578	539	516	516
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	135	141	143	145	141	142
18 pct. superfosfat	312	375	378	356	345	348
40 pct. kaligødning.....	194	185	187	185	185	187
Kunstgødning ialt	214	236	245	239	236	236
Udsæd (markfrø)	371	371	382	382	382	360